

TEMAT OPRACOWANIA: **Opinia dendrologiczna o stanie
zachowania drzewa**

ZLECENIODAWCA: **Urząd Miasta i Gminy w Niepołomicach**

WYKONAŁ: *Jakub Drożdż*

Data opracowania: grudzień 2024 r.

Rzeczoznawca SITO NOT w specjalności
budowa i konserwacja terenów zieleni, drzewoznawstwo

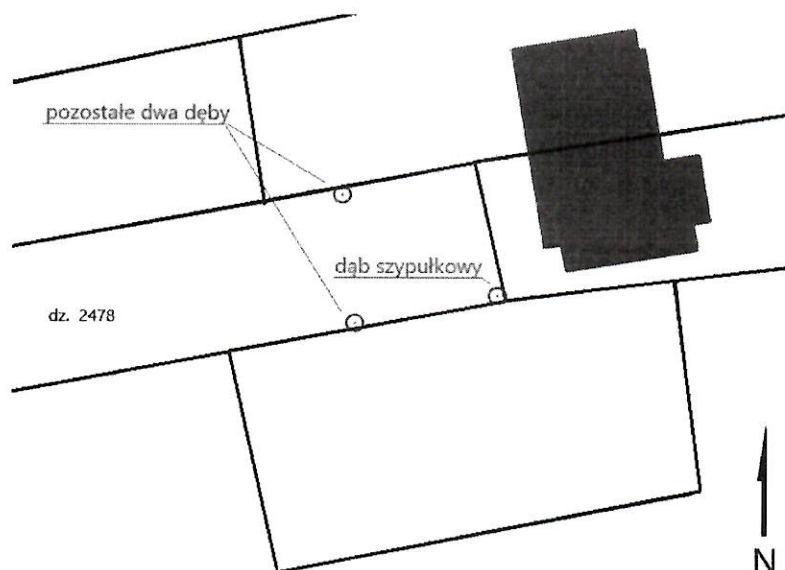
Inspektor Nadzoru ds. Terenów Zieleni

1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiot opracowania stanowi drzewo gatunku dąb szypułkowy (*Quercus robur*) rosnący we wschodniej części nieruchomości prywatnej (dz. ewid. nr 2478) położonej w miejscowości Niepołomice, Gmina Niepołomice, pow. wielicki. Drzewo rośnie w dobrych warunkach siedliskowych, w zadrzewionej części działki porośniętej głównie świerkiem pospolitym (*Picea abies*) i sosną pospolitą (*Abies alba*). Dąb zlokalizowany jest bezpośrednio przy granicy z sąsiadującymi od południa i wschodu działkami. Praktycznie przy samym pniu drzewa przebiega ogrodzenie z betonową podmurówką i siatką stalową. Oddziaływanie antagonistyczne (konkurencja) ze strony innych drzew stosunkowo niewielka, ponieważ dąb wchodzi w skład starodrzewu szczególnie wyróżniającego się na tle wyraźnie młodszych, niższych drzew.

Na podstawie Uchwały nr XLII/546/22 Rady Miejskiej w Niepołomicach z dnia 24 lutego 2022 r. w sprawie ustanowienia pomnika przyrody, przedmiotowy dąb został wpisany do rejestru pomników przyrody województwa małopolskiego. Najbliższą zabudowę stanowi budynek usługowy zlokalizowany po stronie wschodniej w odległości ok. 6 m od osi drzewa. Warunki wodno glebowe dobre.

Lokalizację drzewa przedstawiono poniżej na mapie poglądowej.

Mapa z naniesioną lokalizacją drzewa (opracowanie własne)

2. CEL OPRACOWANIA, METODYKA I ZAKRES

Opracowanie sporządzono na podstawie umowy z Urzędem Miasta i Gminy Niepołomice w celu oceny stanu drzewa, jego żywotności, wskazania ewentualnych zabiegów i działań mających na celu poprawę jego kondycji, określenie stopnia zagrożenia dla ludzi i mienia. Ocenę stanu drzew przeprowadzono wizualną metodą oceny drzew (*Visual Tree Assessment*, w skrócie *VTa*). Metoda ta polega na ocenie widocznych symptomów mających wpływ na utratę lub osłabienie stabilności. Wizualną ocenę bezpieczeństwa przeprowadzono biorąc pod uwagę czynniki, które mogą mieć wpływ na zachwianie statyki. Podczas oględzin w terenie opisano stan systemu korzeniowego, pnia i korony. Określono występowanie wad

strukturalnych, oznak i symptomów chorobowych, obecność uszkodzeń, lub zaawansowanie procesów rozkładu. Ponadto wzięto pod uwagę lokalizację drzew, częstotliwość użytkowania miejsca w ich sąsiedztwie oraz obecność potencjalnych obiektów, które zlokalizowane są w zasięgu rażenia drzew i przez to mogą być uszkodzone. Powyższe cechy i symptomy zinterpretowano na podstawie wieloletniego doświadczenia i wiedzy z zakresu fitopatologii i fizjologii drzew. Wiek drzewa określono w przedziałach wiekowych, mając na uwadze fazę rozwojową drzew (drzewa dojrzałe lub wchodzące w fazę senilną) na podstawie wiedzy, doświadczenia oraz metody A. Mitchella. Nie zastosowano nawiertów świdrem Presslera, bowiem wszelkie uszkodzenia mechaniczne tkanek oraz wszelkie nieszczelności bariery ochronnej wewnątrz drzewa są wrotami infekcji dla grzybów. Ponadto nawierthy pnia drzewa o zainfekowanym miejscowo drewnie rozprzodkują zarodniki i powodują dalsze infekcje drewna zdrowego.

Diagnostykę zleconych drzew prowadzono w stanie bezlistnym w dniu 20.12.2024 r.

Zaletą tego terminu jest dobra widoczność konstrukcji drzewa.

Wadą natomiast – słabo widoczne gałęzie obumarłe, kondycja przyrodnicza i estetyka drzewa oraz niewidoczne ulistnienie.

3. DANE DENDROMETRYCZNE I OPIS DRZEWA

3.1. Dąb szypułkowy (*Quercus robur*)

Obwód pnia: 345 cm

Wysokość: 22 m

Średnica korony: 15 m

Szacunkowy wiek: 130-150 lat

Drzewo posiada zakryty system korzeniowy. Brak widocznych uszkodzeń. Pień walcowaty, na przekroju okrągły, lekko wygięty w kierunku południowym. Wrasta w ogrodzenie powodując uszkodzanie podmurówki i wybrzusząc stalową siatkę. Występuje niewielka tendencja do „skręcania” pnia, i związane z tym listwy w odziomku oraz jednym z przewodników. Na wys. ok. 7 m pień główny rozwidla się na kilka mniejszych konarów w tym dwa przewodniki budujące koronę. Występuje U-kształtne tensyjne rozwidlenie w miejscu zrostu przewodników. Nieliczne zarośnięte kallusem sęki po konarach oraz rany po cięciach przeprowadzonych w ubiegłym roku. Korona szeroka, stosunkowo symetryczna, od strony południowej i południowo-wschodniej ciąży nad sąsiednią nieruchomością. Rozpoczyna się niewielkim konarem wtórnym na wys. ok. 5 m. Na wys. ok. 12 m od strony północno-zachodniej widoczny suchy tylec średnicy ok. 10 cm. Konary w południowej i wschodniej części korony (od strony sąsiednich nieruchomości) silniej zredukowane, z dużymi ranami po wykonanych w przeszłości cięciach technicznych i odciążających. Posusz w koronie nieliczny, naturalny na poziomie 5%.

4. WNIOSKI

Ogólny stan dęba należy uznać za dobry – do dalszego zachowania. Drzewo jest żywotne, w dobrej kondycji. Świadczą o tym regularne przyrosty z ubiegłego sezonu wegetacyjnego. Z uwagi na termin wykonywanych oględzin nie ustalono prawidłowości aparatu asymilacyjnego. Dąb posiada zaburzoną statykę – korona ciąży głównie w kierunku południowym (obszar niezabudowany). W bezpośrednim zasięgu rażenia drzewa pozostaje budynek usługowy (od wschodu). Drzewo w ubiegłym roku poddane zabiegom pielęgnacyjnym w zakresie cięć sanitarnych i nieznacznych cięć redukcyjnych. W chwili obecnej nie wymaga podjęcia niezbędnych prac w obrębie korony. Niemniej jednak w celu poprawy bezpieczeństwa dla otoczenia, zaleca się ponowne cięcia redukcyjne pozwalające na dodatkowe odciążenie korony, nieznaczne obniżenie wysokości oraz poprawę statyki drzewa.

Negatywnym aspektem jest lokalizacja drzewa bezpośrednio przy granicy działki, przez co powoduje ono uszkodzenie ogrodzenia (spękania podmurówki i wybrzuszenia przęsła).

Przedmiotowe drzewo niewątpliwie posiada dużą wartość przyrodniczą, dlatego należy podejmować starania celem zachowania go w jak najlepszym stanie fitosanitarnym.

W trakcie oględzin nie stwierdzono dowodów gniazdowania ptaków i nietoperzy oraz innych istot w obrębie omawianego drzewa.

5. DOKUMENTACJA FOTOGRAFICZNA

Widok od strony wschodniej (stan na 2021 r.)

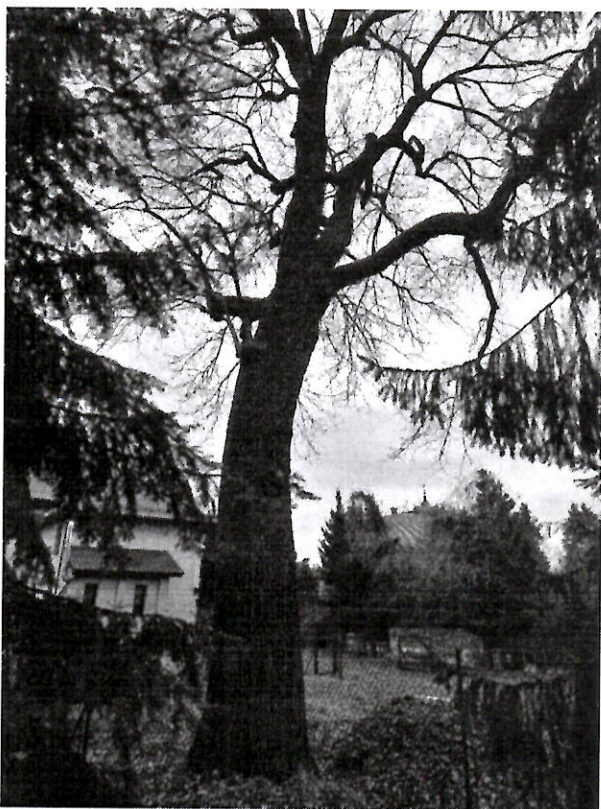
Widok od strony zachodniej (stan obecny)

Odziomek z raną po usuniętych konarzach

Kolizja z ogrodzeniem

Widok od zachodu

Widok od zachodu

Widok od północy – po lewej stronie widoczne zredukowane konary

Rozwidlenie pnia